

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis
(Köln)**

Colonie, 29. IX. 1492

Jncipiu[n]t capitula statuto[rum] ecclesie Colonien[sis] a bone memorie
domino Co[n]rado archiep[iscop]o Coloniensi edita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta

Conradi ij

Incipit capitula

statutorum ecclesie Colonienſe a bone memoriæ domino Lörado archiepoſto Coloniensi edita.

Item de manifesta cohabitacione clericorum.

Item de manifesta negotiacione clericorum.

Item de insufficientia quod est illitteratura clericorum.

Item de consura clericorum.

Item de clericis symoniacis.

Item de clericis irregularibus

Item de dormitorij de lectura tabule capitolaris de lunationibus et kalendis

De memorij defunctorum et diuino officio pro eis faciendo de modo cunctis in

capitulo agendi et procedendi in eodem

De ordine ministracionum ad altare et de modo canonico comedendi et dormienti

et omnia sub uno contextu.

Item de capanarijs et custodib⁹ simul.

Item de decanis scholasticis cantoribus et canoniciis simul.

Item de capellani regalibus epalib⁹ et pectorib⁹ et qui non dunt esse huiusmodi capellani.

Item de pistrinis ecclesiarii.

Item de prepositis et eorum capitulis quiter se invicem habere debeant.

Item de electionibus capituloꝝ

Item de emunitatibus et muris cap.

Incipiunt statuta predicta.

In nomine domini Amen.

Os Conradi dei gratia sc̄e
Coloniensis ecclie archieps
sacri imperij per Italiam archi
cancellarius. In agru domi
nique nre comissum de mandato aplico
bis diebus p ostiuꝝ visitatiōis ingressi
plura in ipso q̄ utiq̄ credebamus offen

diculorum inuenimus zizania diversorum
Si enī mala opera conuersatioꝝ et scandala
pueritatis in clero recte zizania
sunt cēsenda. incepit sup hoc propositū
negocij prosequamur. In primo quidē
extirpando radicibus vicia ut deinde
hortus germinet laudabile. vñ fructus sa
litis proueniat inseramus. Quā igitur
ista bonorum plātatio germinet. et extirpa
tiōes viciōis in agruꝝ dñi absq̄ corre
ctionis remedio fieri nō valeat oportu
ne. fm qualitates et modos excessum
correctiōis canonice modos puidim⁹
adhibendos. Sane cū ea que nobis ges
tora diversoruꝝ offē diculoruꝝ vilitatibus
occurrit in aliquibus clericorū sint ista
et q̄si maxime in eoz cōpluribus vicitata
manifesta coabitatio. habitus clericali
incōgruus discipline. In nō nullis q̄o
corū negotiatio derelicta. insufficiētia
que est illitteratura in multis. quos ele
ricos solo neis nō recta consideratio
ne cēsemus. Et pē hec aliqua alia in nō
nullis corū occurrit h̄ntia notam lab
ecclesie. De manifesta coabitatiōe no
tatis ita q̄ canonicas precipimus san
ctiones.

De manifesta cohabitatione clericorum.

Ulm enī manifestos cohabitato
res seu cōcubinatos enseam⁹
Nō solū eos q̄ in suis domibus
tenet cōcubinas. verū oēs generaliter
eos etiā qui mulieres focarias extra do
mos suas manētes suis manifeste p̄cu
rant sumptibus et sustentant. De his
itaꝝ precipimus q̄ tales inde in visita
tiōe nostra notati. cessent de cetero a rati
lis peccati cōmercio. et in penā cōmissi
excessus intrent carcerem canonicalis
discipline illū fernaturi fm more et cō
suetudine discipline hacten⁹ obseruate
De his at mulieribus ita precipimus.
q̄ si infra emunitatē. qd absit. fuerint cō
pte manētes vel p̄pe emunitatem De
A ij.